

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3011/2019. (I. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.938/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.083/2017/3/I. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.VI.37.938/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó lakóház építésére kötött vállalkozói szerződést, amely szerződés értelmében a fővállalkozó emelt szintű szerkezetkész állapotú épületet készített el részükre. Ezt követően az indítványozó családi otthoneremtési kedvezmény és adó-visszatérítési támogatás iránt kérelmet terjesztett elő a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal előtt.
- [4] Az elsőfokú hatóság határozatával megállapította, hogy az indítványozó a családi otthoneremtési kedvezményre jogosító feltételeknek megfelel, ellenben az adó-visszatérítési támogatás feltételeinek való megfelelés iránti kérelmét elutasította azzal, hogy a 16/2016. (11. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Újcsokr.) 69. § (4) és (6) bekezdéseiben foglaltak értelmében az adó-visszatérítési támogatásra jogosító feltételeknek nem felel meg. A másodfokon eljáró Magyar Államkincstár Központ határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. Határozatában szintén utalt az Újcsokr. fenti rendelkezésére, továbbá az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 10. § *d*) pontjára. Kifejtette, hogy mivel a vállalkozói szerződés emelt szintű szerkezetkész állapotú épület elkészítésére és átadására vonatkozik, az ügylet az Áfa tv. 10. § *d*) pontja szerinti termékértékesítésnek minősül, ekként kizárt az adó-visszatérítési támogatás feltételeinek való megfelelés.
- [5] Az indítványozó kereseti kérelmében előadta, hogy a hatóságok tévesen értelmezték a felhívott jogszabályokat, illetve figyelmen kívül hagyták a vonatkozó építésügyi és ingatlan-nyilvántartási szabályokat. Ezen szabályok értelmében ugyanis emelt szintű szerkezetkész állapotú épületre használatbavételi engedély nem kapható, így az az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezhető be.
- [6] A Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.083/2017/3/I. számú jogerős ítéletével a felperes indítványozó kereseti kérelmét elutasította. Kiemelte, hogy a vállalkozási szerződés tárgya lakóház felépítése volt, ami az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI törvény (a továbbiakban: Inytv.) 11. és 12. §-ai értelmében megfelel az Áfa tv. 10. § *d*) pontjában foglalt termékértékesítésnek, ugyanis az építési-szerelési tevékenység eredménye az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzendő ingatlan. Mivel a perbeli szerződés értelmében kifejezetten lakóház építése volt a cél, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) fogalomrendszere (2. § 10. pont) alapján épületnek tekintendő és mint ilyen az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzendő ingatlant jelent. A szerződés egyértelműen épület létrehozására irányult, így az Inytv. 17. § (1) bekezdés 12.1. pontjára alapozottan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzendő jogilag jelentős ténynek tekintendő.
- [7] Az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság a jogalkotói céltól eltérően értelmezte az Újcsokr. 69. § (6) bekezdését, az Áfa tv. 10. § *d*) pontját, az Inytv. 11. és 12. §-ait, továbbá nem megfelelően alkalmazta az Inytv és az Étv. ide vágó jogszabályhelyeit sem.

- [8] A Kúriai Kfv.VI.37.938/2017/4. számú ítélete szerint az iratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felek lakóház építésére kötöttek szerződést, lakóházat kívántak felépíttetni, erre irányult a szándékuk. A földterületen felépült épületet fel kell tüntetni az ingatlan-nyilvántartási térképen és a tulajdoni lapon is.
- [9] Az ítélet szerint a rendelkezésre álló tények, adatok, bizonyítékok – különösen a vállalkozói szerződés és a felperesek nyilatkozatai – ismeretében megállapítható, hogy megvalósult az Áfa tv. 10. § d) pontjában foglalt azon feltétel, miszerint a jogügylet ingatlan-nyilvántartásba bejegyzendő ingatlan felépítésre és átadására vonatkozott. Így az adó-visszatérítés jogosultsági feltételei nem álltak fenn. Osztotta a Kúria az elsőfokú bíróság azon érvelését is, hogy irrelevánsa felpereseknek az Étv.-re és az Áfa tv. 142. § (1) bekezdésére hivatkozása, az ügy eldöntése szempontjából még rendszertanilag sem kell azokat értelmezni. A fentiekre tekintettel tehát a Kúria az érdemben helyes elsőfokú ítéletet a hatályában fenntartotta.
- [10] 2.2. Az indítványozó a fenti előzmények után terjesztette elő alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybírósághoz.
- [11] Nézete szerint az ügy lényegi része annak vizsgálata lett volna, hogy milyen ingatlanok jegyezhetőek be egy közhiteles nyilvántartásba.
- [12] Úgy véli, hogy erre vonatkozóan sem az elsőfokú bíróságnak, sem a Kúriának nem sikerült az általa vázolt jogszabályokat rendszerként, illetve azok céljával összhangban értelmeznie, amit az Alaptörvény 28. cikke sérelmeként írt körül.
- [13] Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy a bíróságok szerinte nem foglalkoztak az ingatlan-nyilvántartási eljárás részleteivel, az indítványozó által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket nem vették figyelembe, illetve erre vonatkozó döntésüket nem indokolták. Álláspontja szerint az indokolási kötelezettség elmulasztása az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét idézte elő.
- [14] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [15] 3.1. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogerős és a kúriai ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett terjesztette elő jogorvoslati jogának kimerítését követően. Az indítvány határozott kérelmet tartalmaz, amelyben az indítványozó megjelöli a megsemmisíteni kért bírói döntéseket és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [28. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdés], illetve indítványához indoklást fűzött.
- [16] E körben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 28. cikke egy a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabálynak tekinthető. Olyan alapjogot vagy Alaptörvényben biztosított jogot tehát ez a panaszban megjelölt rendelkezés nem deklarálna, amelyeknek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {lásd például: 3231/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [7]}.
- [17] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [18] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését – különösen, ha az értelmezés a Kúria határozatában jelenik meg – el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}.
- [20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó részben arra alapozta, hogy a bíróságok az általa helyesnek vélt jogértelmezéstől eltérően értelmezték a felhívott jogszabályokat, részben pedig arra, hogy az általa előadott érvek és megjelölt jogszabályi rendelkezések egy részét a támadott ítéletekben indokolás nélkül mellőzték.

- [21] A Kúria a kivitelezési szerződésben használt fogalmak értelmezése és egyéb tények értékelése után arra a megállapításra jutott, hogy a felek akarata egyértelműen lakóház építésére irányult, amely lakóház felépült, az indítványozó pedig e rendeltetésének megfelelően használatba vette. Ezen felül a Kúria arra is rámutatott, hogy – az indítványozó álláspontjával szemben – az épület az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzendő ingatlanak minősül. Erre vonatkozóan a felperes indítványozó által felhívott jogszabályi rendelkezéseket irrelevánsnak minősítette, mert azokat még rendszertanilag sem kellett értelmeznie az ügy eldöntése szempontjából.
- [22] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja. Az indítványozó ezen érveit az alapeljárásban is előadta, a bírósági ítéletek vizsgálatát tehát valójában nem alkotmányossági szempontból kérte, hanem azt kívánta elérni, hogy a jogszabályok értelmezése, a tények értékelése, és az abból levont következtetések tekintetében elfoglalt bírói álláspontot változtassa meg az Alkotmánybíróság.
- [23] Az Alkotmánybíróság jogköre – a fentiekben hivatkozottak szerint – arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének részét képező indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát kifejtve azt az alkotmányos követelményt támasztotta a bíróságokkal szemben, hogy azok „a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be”, fenntartva, hogy az egyedi ügy összes körülményének függvénye, hogy mikor kellően részletes az indokolás. Ez egyfelől nem jelenti azt, hogy a bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné, az azonban feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot {lásd mindehhez: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}. A tisztességes bírói eljáráshoz való jognak és így az arra alapított alkotmányjogi panaszok nyomán történő alkotmányossági vizsgálatnak korlátját jelenti, hogy az Alkotmánybíróság nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [25] A bírói indokolás terjedelmét kifogásoló indítványozói aggályok vonatkozásában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróság ítéletében az irányadó jogszabályi rendelkezések és a rendelkezésére álló bizonyítékok egymásra tekintettel történő értelmezése alapján megindokolta.
- [26] Az indítvány nem tartalmaz olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [27] 4. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben nem merült fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. és 29. §-ában foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2018. december 17.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/690/2018.

